

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА

Члан 1.

У Закону о јавним набавкама („Службени гласник РС”, број 116/08), у члану 1. после речи: „Управе за јавне набавке” додају се речи: „образује Управа за централизовано спровођење јавних набавки и одређују послови које она обавља”, а после речи: „и јавног интереса у поступцима јавних набавки” додају се речи: „и у другим случајевима, у складу са законом”.

Члан 2.

У члану 2. тачка 11) мења се и гласи:

„11) *неуобичајено ниска цена* је цена из понуде која доводи у сумњу могућност испоруке добара, извођења радова или пружања услуга који су предмет јавне набавке;

После тачке 23) додаје се нова тачка 23а), која гласи:

„23а) *оквирни споразум* је споразум између једног или више наручилаца и једног или више понуђача, којим се утврђују услови у погледу цене, а по потреби и у погледу количине и других елемената уговора, под којима се у периоду који не може бити дужи од четири године закључују уговори са истим предметом набавке;”

У тачки 26) тачка се замењује тачком и запетом.

После тачке 26) додаје се тачка 27), која гласи:

„27) *Јединствени речник јавне набавке (Common procurement vocabulary)* је систем класификације којим се, према ознакама и називима одређују добра, услуге и радови који су предмет јавне набавке.”

Члан 3.

У члану 7. став 1. тачка 9) брише се.

Тачка 14. брише се.

Члан 4.

У члану 15. став 2. мења се и гласи:

„Конкурсну документацију за јавне набавке добара чија је процењена вредност већа од 300.000.000,00 динара, за јавне набавке услуга чија је процењена вредност већа од 150.000.000,00 динара, односно за јавне набавке радова чија је процењена вредност већа од 500.000.000,00 динара, наручилац припрема и на страном језику који се уобичајено користи у међународној трговини.”

Члан 5.

Члан 22. мења се и гласи:

„Рестриктивни поступак је поступак у којем у првој фази наручилац признаје квалификацију подносиоцима пријава на основу претходно одређених

услова, а у другој фази позива све подносиоце пријава којима је признао квалификацију (кандидати) да поднесу понуду.

Наручилац може спроводити рестриктивни поступак када јавну набавку није могуће унапред планирати са становишта обима и времена, а предмет те набавке су повремене услуге или потрошна добра, односно повремене поправке или радови на одржавању, који се пружају, испоручују или изводе, не према посебним захтевима наручиоца, већ у складу са тржишним условима.

Наручилац признаје квалификацију подносиоцу пријаве за кога утврди да испуњава услове из члана 44. овог закона на основу доказа које подносилац пријаве доставља уз пријаву у складу са чланом 45. овог закона.

Наручилац, у року одређеном у јавном позиву, доноси образложену одлуку о признавању квалификације која садржи листу од најмање три кандидата и период за који се признаје квалификација који не може бити дужи од три године, а у образложењу одлуке обавезно наводи и разлоге за одбијање осталих пријава.

Одлуку из става 4. овог члана наручилац доставља свим подносиоцима пријава у року од три дана од дана њеног доношења.

Током важења листе кандидата, наручилац је дужан да је ажурира на сваких шест месеци, од дана доношења одлуке о признавању квалификације, односно од дана доношења одлуке о ажурирању листе.

Одлуке из става 6. овог члана објављују се на Порталу јавних набавки у року од три дана од дана доношења.

Уколико се друга фаза рестриктивног поступка спроводи у време важења листе, избор најповољније понуде врши се међу понуђачима са листе.

Наручилац може, у току трајања листе кандидата, да захтева од кандидата достављање доказа, ради провере испуњености услова за квалификацију.

Наручилац је дужан да искључи кандидата са листе кандидата, ако:

- 1) престане да испуњава услове за признавање квалификације, утврђене конкурсном документацијом;
- 2) одбије да закључи уговор;
- 3) не испуњава обавезе по закљученом уговору;
- 4) стекне негативну референцу у току важења листе кандидата;
- 5) не достави доказе ради провере испуњености услова за квалификацију.”

Члан 6.

У члану 23. став 1. мења се и гласи:

„Наручилац може спроводити преговарачки поступак са објављивањем јавног позива:

- 1) ако у отвореном поступку и у другој фази рестриктивног поступка није добио ниједну понуду, односно у првој фази рестриктивног поступка ниједну пријаву, или су све понуде неодговарајуће, под условом да се првобитно одређен предмет јавне набавке и услови за учешће у поступку, техничке спецификације и критеријуми за избор најповољније понуде не мењају;

2) у случају јавне набавке добара, односно радова искључиво за потребе истраживања, развоја или експеримента, а не у комерцијалне сврхе, нити да би се надокнађивали трошкови истраживања и развоја;

3) у изузетним случајевима када због природе радова, добара или услуга, као и ризика везаних за њих, није могуће унапред проценити вредност јавне набавке;

4) ако због изузетне хитности проузроковане ванредним околностима или непредвиђеним догађајима, чије наступање ни у ком случају не зависи од воље наручиоца, наручилац није могао да поступи у роковима одређеним за отворени или рестриктивни поступак.”

После става 3. додаје се став 4, који гласи:

„На спровођење преговарачког поступка из става 1. тачка 4) овог члана не примењују се одредбе члана 82. став 5. и члана 108. овог закона.”

Члан 7.

Члан 24. мења се и гласи:

„Наручилац може спроводити преговарачки поступак без објављивања јавног позива:

1) ако у отвореном поступку и у другој фази рестриктивног поступка добије све неисправне и/или неприхватљиве понуде под условом да се првобитно одређени услови за учешће у поступку, техничке спецификације и критеријуми за избор најповољније понуде не мењају;

2) ако због техничких, односно уметничких разлога предмета јавне набавке или из разлога повезаних са заштитом искључивих права, набавку може испунити само одређени понуђач;

3) код додатних испорука добара од првобитног добављача намењених за делимичну замену производа, материјала или инсталација или проширење обима постојећих производа, материјала или инсталација, која би због промене добављача обавезивала наручиоца да набавља материјал који има друкчије техничке карактеристике, што би проузроковало несразмерно велике техничке тешкоће у пословању и одржавању, при чему укупна вредност свих додатних испорука добара не може да буде већа од 25% од укупне вредности првобитно закљученог уговора;

4) у случају додатних услуга или радова који нису били укључени у првобитни пројекат или у прву јавну набавку, а који су због непредвидљивих околности постали неопходни за извршење уговора о јавној набавци, под условом да се уговор закључи са првобитним пружаоцем услуга, односно извођачем радова и да укупна вредност свих додатних услуга или радова, укључујући и вишкове радова, није већа од 25% од укупне вредности првобитно закљученог уговора, као и да:

(а) се такве додатне услуге или радови не могу раздвојити, у техничком или економском погледу, од прве јавне набавке, а да се при томе не проузрокују несразмерно велике техничке тешкоће или несразмерно велики трошкови за наручиоца или

(б) су такве услуге или радови, које би наручилац могао набавити одвојено од извршења првобитног уговора, неопходне за даље фазе пружања услуга односно извршење радова;

5) у случају јавне набавке добара понуђених и купљених на робним берзама;

6) у случају набавки добара под посебно повољним условима од понуђача који је у ликвидацији, уз сагласност осталих поверилаца, у складу са прописима којима се уређује ликвидација привредних друштава;

7) у случају набавки услуга које су део наставка конкурса за нацрте организованог у складу са овим законом, ако је уговор закључен са награђеним учесником односно награђеним учесницима на конкурс и ако наручилац у преговарачки поступак укључи сваког од њих;

8) у случају набавки услуга и добара од предузећа за радно оспособљавање, професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалидних лица, ако су набавке непосредно повезане са делатношћу оспособљавања, професионалне рехабилитације и запошљавања тих лица, при чему сви учесници у заједничкој понуди и сви подизвођачи морају да буду из наведене групације предузећа, а квалитет, цена и рокови за испоруку добара и пружање услуга морају да одговарају захтевима наручиоца.

Наручилац је дужан да у конкурсној документацији одреди елементе уговора о којима ће се преговарати и начин преговарања, као и да води записник о преговарању.

Наручилац је дужан да у преговарачком поступку обезбеди да уговорена цена не буде већа од упоредиве тржишне цене и да са дужном пажњом проверава квалитет предмета јавне набавке.

Наручилац је дужан да у року од три дана од дана доношења одлуке о избору најповољније понуде у случајевима из става 1. овог члана објави на начин прописан чланом 69. овог закона, обавештење о избору најповољније понуде које садржи податке о предмету набавке, о изабраној понуди и о основу за спровођење преговарачког поступка.”

Члан 8.

После члана 26. додају се назив и члан 26а, који гласе:

„Начин закључивања уговора на основу оквирног споразума

Члан 26а

Оквирни споразум се закључује са изабраним понуђачем или понуђачима, након спроведеног отвореног, рестриктивног или преговарачког поступка са објављивањем јавног позива, који се спроводе ради закључивања оквирног споразума. Споразум се закључује на период који не може бити дужи од четири године од дана његовог закључења.

Ако је оквирни споразум закључен са једним понуђачем, набавка ће се извршити у складу са условима из тог споразума, а наручилац може у писаној форми да обави консултације са понуђачем и да по потреби затражи да понуђач поднесе нову понуду.

Ако је оквирни споразум закључен са најмање три понуђача, уговор ће се закључити:

1) на основу услова одређених у том споразуму, ако садржина споразума то омогућава, односно ако су одређени сви услови или

2) на основу нових понуда понуђача заснованих на условима из споразума или на ближе дефинисаним условима из споразума или на основу других услова који произлазе из одредаба споразума, тако што се наручилац са сваким понуђачем консултује, у писаној форми, о свакој набавци коју треба

извршити. Наручилац сваког понуђача позива, у писаној форми, да у року који је одређен у позиву за подношење понуда достави своју понуду.

Ако је предмет оквирног споразума обликован у више целина (партија), наручилац није дужан да позив за подношење понуде за партију за коју понуђач није страна у споразуму достави том понуђачу.

Наручилац обавештава организацију надлежну да решава права и обавезе учесника на тржишту о закљученом оквирном споразуму у року од три дана од дана његовог закључења.

Обавештење о закљученом оквирном споразуму објављује се на Порталу јавних набавки у року од три дана од дана његовог закључења.”

Члан 9.

У члану 27. став 5. реч: „старешина” замењује се речју: „руководилац”.

После става 6. додају се ст. 7, 8. и 9, који гласе:

„Министар надлежан за послове финансија ближе прописује форму и обавезне елементе плана јавних набавки.

Наручилац је дужан да план набавки у делу који се односи на јавне набавке објави на Порталу јавних набавки, осим података о процењеној вредности најкасније у року од пет дана од дана његовог доношења, односно усвајања.

Министар надлежан за послове финансија ближе прописује јединствену методологију за израду програма из става 4. овог члана.”

Члан 10.

У члану 28. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„У случају примене преговарачког поступка из члана 24. овог закона, одлука садржи и основне податке о лицима која ће бити позвана да учествују у поступку.”

Досадашњи ст. 3.-5. постају ст. 4.- 6.

Члан 11.

У члану 30. став 3. после тачке 3) додаје се нова тачка 3а), која гласи:

„3а) образац изјаве о испуњености услова из члана 44. овог закона;”.

Тачка 5) мења се и гласи:

„5) модел уговора, односно модел оквирног споразума, осим у преговарачком поступку;”.

У тачки 7) после речи: „планове” додају се речи: „за предмет јавне набавке”.

У ставу 4. речи: „из тачке 6) става 3. овог члана закона” замењују се речима: „из става 3. тачка 6) овог члана”, а речи: „из тачке 7) става 3. овог члана закона” замењују се речима: „из става 3. тачка 7) овог члана”.

После става 4. додаје се нови став 5, који гласи:

„У случају набавке кредита као финансијске услуге конкурсна документација садржи и кредитни захтев наручиоца.”

У досадашњем ставу 5. који постаје став 6. речи: „из става 3. тачка 5) овог члана” замењују се речима: „из става 5. овог члана”.

Досадашњи ст. 6. - 11. постају ст. 7. - 12.

Члан 12.

После члана 30. додају се назив и члан 30а, који гласе:

„Јединствени речник јавне набавке

Члан 30а

Наручилац је дужан да се приликом описа предмета набавке у позиву за подношење понуде и конкурсној документацији служи ознакама и називима из Јединственог речника јавне набавке.

Влада утврђује Јединствени речник јавних набавки из става 1. овог члана.”

Члан 13.

У члану 31. став 1. мења се и гласи:

„Наручилац објављује јавни позив и конкурсну документацију на Порталу јавних набавки.”

После става 1. додаје се став 2, који гласи:

„Заинтересована лица могу од дана објављивања јавног позива и конкурсне документације из става 1. овог члана, извршити непосредан увид у конкурсну документацију или преузети конкурсну документацију са Портала јавних набавки, а могу да поднесу захтев наручиоцу за достављање конкурсне документације, који је дужан да у року од два дана од дана пријема захтева за достављање конкурсне документације, конкурсну документацију достави поштом, телефаксом или путем електронске поште.”

У досадашњем ставу 2. који постаје став 3. речи: „преузимање или” бришу се.

Члан 14.

У члану 32. став 1. после речи: „примила конкурсну документацију” додају се речи: „и да их објави на Порталу јавних набавки.”

У ставу 2. после речи: „лице” додају се речи: „из става 1. овог члана”, а речи: „тражити од наручиоца додатне информације или појашњења” замењују се речима: „поднети захтев наручиоцу за додатним информацијама или појашњењима”.

Став 3. мења се и гласи:

„Наручилац је дужан да заинтересованом лицу у року од три дана од дана пријема захтева из става 2. овог члана поштом, телефаксом или путем електронске поште пошаље одговор, да истовремено ту информацију достави свим другим лицима која су примила конкурсну документацију и да је објави на Порталу јавних набавки.”

Члан 15.

У називу изнад члана 36. после речи: „по партијама” додају се речи: „и јавне набавке на основу оквирног споразума”.

У члану 36. после става 5. додаје се став 6, који гласи:

„Вредност оквирних споразума је највећа процењена вредност без пореза на додату вредност свих предвиђених уговора за укупно трајање оквирног споразума.”

Члан 16.

У члану 42. став 3. мења се и гласи:

„Стандард из става 1. овог члана може да буде:

1. европски стандард, као стандард који су усвојиле европске организације за стандардизацију и који је доступан јавности;

2. српски стандард, као стандард који је донела организација за стандардизацију Републике Србије и који је доступан јавности;

3. међународни стандард, као стандард који је донела међународна организација (међународно тело) за стандардизацију и који је доступан јавности;

4. други стандарди, као стандарди који могу бити прихваћени по различитим основима.”

Члан 17.

У члану 44. став 2. тачка 2) брише се.

У ставу 4. после речи: „финансијске услуге кредита” додају се речи: „или осигурања”, а после речи: „пословна банка” додају се речи: „или осигуравајуће друштво”.

У ставу 8. реч: „заштити” замењује се речју: „безбедности”.

У ставу 9. реч: „заштити” замењује се речју: „безбедности”.

Члан 18.

Члан 45. мења се и гласи:

„Понуђачи уз понуду достављају изјаву о испуњености услова из члана 44. овог закона, дату под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу.

Понуђач чија понуда је оцењена као најповољнија је дужан да у примереном року који одреди наручилац, који не може бити дужи од пет радних дана од дана пријема писменог позива наручиоца, достави оригинал или оверену копију доказа о испуњености услова из члана 44. став 2. овог закона, и то:

1) извод из регистра надлежног органа;

2) потврду надлежног органа којом доказује да му није изречена мера забране обављања делатности;

3) потврду надлежног пореског органа или потврде надлежног органа да се понуђач налази у поступку приватизације;

4) важећу дозволе за обављање одговарајуће делатности, издате од стране надлежног органа ако је таква дозвола предвиђена посебним прописом.

Испуњеност услова из члана 44. став 2. тачка 6) овог закона, који се односи на финансијски капацитет, понуђач доказује достављањем следећих доказа уз понуду:

(а) биланса стања са мишљењем овлашћеног ревизора;

(б) извода из биланса стања;

(в) исказа о понуђачевим укупним приходима од продаје и приходима од производа, радова или услуга, на које се уговор о јавној набавци односи, најдуже за претходне три обрачунске године;

(г) мишљења или исказа банака или других специјализованих институција односно доказа који су наведени у јавном позиву и у конкурсној документацији.

Наручилац је дужан да у јавном позиву и у конкурсној документацији наведе који је доказ из става 3. овог члана изабрао и које друге доказе који доказују финансијски капацитет понуђач треба да приложи.

Испуњеност услова из члана 44. став 2. тачка 6) овог закона, који се односи на пословни капацитет, понуђач доказује достављањем списка најважнијих испоручених добара, изведених радова или пружених услуга за период од најдуже претходних пет година за радове, односно три године за добра и услуге, са износима, датумима и листама купаца, односно наручилаца. Ако су купци односно наручиоци, субјекти који се у смислу овог закона сматрају наручиоцем, доказ мора бити у облику потврде, издате или потписане од стране надлежног органа, а ако су купци, односно наручиоци остала правна лица односно предузетници, потврду издаје или потписује тај купац односно тај наручилац.

Испуњеност услова из члана 44. став 2. тачка 7) овог закона, који се односи на довољан технички капацитет, понуђач доказује достављањем следећих доказа уз понуду:

(а) описа понуђачеве техничке опремљености и апаратуре или

(б) мера за обезбеђивање квалитета и капацитета за истраживање и развој.

Испуњеност услова из члана 44. став 2. тачка 7) овог закона, који се односи на довољан кадровски капацитет, понуђач доказује достављањем изјаве о кључном техничком особљу и другим експертима који раде за понуђача, који ће бити одговорни за извршење уговора, као и о лицима одговорним за контролу квалитета.

Додатне услове из члана 44. став 5. овог закона понуђач доказује достављањем уз понуду једног или више доказа примерених предмету уговора, количини и намени, као што је:

(а) узорак, опис или фотографија производа и описа радова или услуга које ће понуђач извести односно пружити. У случају сумње, наручилац може да захтева доказ о аутентичности узорака, описа или фотографија;

(б) декларација о усаглашености, сертификат, акредитација и други резултати оцењивања усаглашености према стандардима и сродним документима за оцењивање усаглашености или било које друго одговарајуће средство којим понуђач доказује усаглашеност понуде са техничком спецификацијом или стандардима траженим у конкурсној документацији.

Наручилац је дужан да позив из става 2. овог члана упутити пре доношења одлуке о избору најповољније понуде понуђачу чија је понуда оцењена као најповољнија.

Уколико понуђач чија је понуда оцењена као најповољнија не достави оригинал или оверену копију доказа о испуњености услова из члана 44. став 2.

овог закона, у року из става 2. овог члана, наручилац ће његову понуду одбити као неисправну и наплатити средство финансијског обезбеђења за озбиљност понуде.

Ако понуђач чија је понуда оцењена као најповољнија, не достави доказе из става 10. овог члана, наручилац позива следећег најповољнијег понуђача са ранг листе.

Доказ из става 2. тачка 2) овог члана мора бити издат после дана објављивања јавног позива, односно дана када је послат позив за подношење понуда.

Доказ из става 2. тачка 3) овог члана може бити издат и пре објављивања јавног позива ако од дана његовог издавања до дана објављивања јавног позива, односно до дана слања позива за достављање понуда није протекло више од шест месеци.

Ако понуђач има седиште у страној држави, наручилац може да провери да ли су документи којима понуђач доказује испуњеност тражених услова издати од стране надлежних органа те државе.

Понуђач је дужан да без одлагања, а најкасније у року од пет дана од дана настанка промене у било којем од података из овог члана, о тој промени писмено обавести наручиоца и да је документује на прописани начин.”

Члан 19.

Назив изнад члана 47. и члан 47. мењају се и гласе:

„Негативне референце и листа лица са
негативним референцама

Наручилац који поседује доказе који потврђују да понуђач није испуњавао своје обавезе у поступцима јавних набавки, односно по раније закљученим уговорима о јавним набавкама, дужан је да у што краћем року те доказе достави министарству надлежном за послове финансија.

Доказом из става 1. овог члана сматра се:

- 1) правноснажна судска пресуда;
- 2) исправа о реализованом средству обезбеђења испуњења уговорних обавеза;
- 3) извештај надзорног органа о изведеним радовима;
- 4) изјава о раскиду уговора због неиспуњења обавеза дата на начин и под условима предвиђеним законом којим се уређују облигациони односи;
- 5) одлука о одбијању понуде због неиспуњавања услова у складу са изјавом датом под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу о испуњености услова из члана 44. став 2. овог закона;
- 6) доказ о реализованом средству финансијског обезбеђења за озбиљност понуде;
- 7) други релевантан доказ.

Релевантним доказом из става 2. тач. 1) - 4) овог члана сматра се доказ који потврђује да понуђач није испуњавао своје обавезе по раније закљученим уговорима о јавним набавкама који су се односили на исти предмет набавке, у периоду од две године за радове, односно једне године за добра и услуге, до дана објављивања јавног позива.

Министарство надлежно за послове финансија за лице за које је добило неки од доказа из става 2. овог члана и за које је након испитивања утврдило да су одговарајући као доказ негативне референце, доноси образложено решење о испуњености услова за стицање негативне референце, након што прибави изјашњење понуђача о тој околности.

Решење из става 4. овог члана садржи и период за који се утврђује негативна референца, који не може бити дужи од две године.

Услови за стицање негативне референце су да се доказима из става 2. овог члана потврђује да понуђач у периоду од две године више пута није извршавао или је неуредно извршавао уговоре о јавним набавкама својом кривицом, да је најмање једанпут дао лажну изјаву о испуњености услова из члана 44. овог закона или да је у најмање два случаја извршена реализација средства финансијског обезбедбења за озбиљност понуде.

Против решења из става 4. овог члана може се изјавити жалба Влади преко министарства надлежног за послове финансија у року од осам дана од дана пријема решења.

Решење донето по жалби је коначно.

Министарство надлежно за послове финансија води листу понуђача за које је донето коначно решење из става 8. овог члана (у даљем тексту: листа лица са негативним референцама).

Листа лица са негативним референцама објављује се на Порталу јавних набавки.

Наручилац је дужан да одбије понуду понуђача са листе из става 9. овог члана."

Члан 20.

У члану 49. став 5. речи: „тач. 1) до 5)” замењују се речима: „тач. 1) - 4)”.

Члан 21.

У члану 50. став 7. речи: „тач. 1) до 5)” замењују се речима: „тач. 1) - 4)”.

Члан 22.

У члану 52. став 2. после тачке 7) додају се тач. 8) и 9), које гласе:

„8) еколошке предности и заштита животне средине;

9) енергетска ефикасност;”.

Члан 23.

Члан 57. мења се и гласи:

„Ако је у понуди исказана неуобичајено ниска цена за добра, радове или услуге, наручилац може одбити такву понуду након што је у писаном облику затражио образложење о саставним елементима понуде које сматра битним.

Образложење понуђача које је дато у року који одреди наручилац прилаже се уз извештај о стручној оцени понуда.

Образложење из става 1. овог члана може се односити на:

1) економику начина градње, производње или пружања услуга;

2) изабрана техничка решења и/или повољне услове доступне понуђачу за испоруку добара, извршење радова или пружања услуга;

3) могућност испоруке добара, извођења радова или пружања услуга, у складу са техничком спецификацијом предмета набавке;

4) поштовање прописа о безбедности на раду, запошљавању и условима рада;

5) околност да је понуђач корисник државне помоћи у било ком облику.

Наручилац је дужан да по добијању образложења из става 1. овог члана провери меродавне саставне елементе понуде.

Ако у поступку јавне набавке наручилац утврди да је понуђена цена неуобичајено ниска због државне помоћи чији је корисник понуђач, наручилац ту понуду може одбити уколико понуђач, у року који одреди наручилац, докаже да је та помоћ додељена или коришћена, у складу са законом којим се уређује контрола државне помоћи."

Члан 24.

У члану 58. став 9. после речи: „да захтева од” додаје се реч: „изабраног”.

Члан 25.

Члан 60. мења се и гласи:

„Рок за подношење понуда рачуна се од дана објављивања јавног позива на Порталу јавних набавки, односно од дана када је позив за подношење понуда послат понуђачима.”

Члан 26.

У члану 63. речи: „када је јавни позив објављен у „Службеном гласнику Републике Србије” замењују се речима: „објављивања јавног позива”.

Члан 27.

У члану 65. став 1. речи: „када је јавни позив објављен у „Службеном гласнику Републике Србије” замењује се речима: „објављивања јавног позива”.

После става 1. додаје се став 2. који гласи:

„Изузетно, у случају из члана 23. став 1. тачка 4) овог закона, наручилац одређује примерени рок за достављање понуда.”

Члан 28.

У називу изнад члана 66. после речи: „у рестриктивном поступку” додају се речи: „и понуда ради закључења уговора на основу оквирног споразума”.

У члану 66. после става 1. додаје се став 2. који гласи:

„Рок за подношење понуда ради закључења уговора на основу оквирног споразума не може бити краћи од 15 дана од дана упућивања позива за подношење понуда.”

Члан 29.

У члану 68. тачка 1) речи: „када је јавни позив објављен у „Службеном гласнику Републике Србије” замењују се речима: „објављивања јавног позива”.

У тачки 2) после речи: „писани позив” додају се речи: „за подношење понуде”, а речи: „из става 3” замењују се речима: „из става 2”.

Члан 30.

Члан 69. мења се и гласи:

„Огласи о јавним набавкама објављују се на Порталу јавних набавки.

Изузетно, јавни позив за јавне набавке чија је процењена вредност преко 5.000.000,00 динара за добра и услуге, односно 10.000.000,00 динара за радове објављује се и у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Сви огласи о јавним набавкама објављују се на српском језику.

Уколико вредност набавке прелази 300.000.000,00 динара за добра, 150.000.000,00 динара за услуге, односно 500.000.000,00 динара за радове, огласи о јавним набавкама објављују се и на језику који се уобичајено користи у међународној трговини.

Информације о јавним набавкама не могу да буду доступне јавности пре њиховог објављивања на Порталу јавних набавки.”

Члан 31.

У члану 70. после тачке 2) додају се нове тач. 2а) и 2б), које гласе:

„2а) обавештење о закљученом оквирном споразуму;

2б) обавештење о донетим одлукама из члана 22. овог закона;”.

У тачки 3) речи: „став 2.” замењују се речима: „став 4.”.

Члан 32.

У члану 72. став 1. мења се и гласи:

„Наручилац је дужан да објави јавни позив за прикупљање понуда, односно пријава за јавну набавку у:

- 1) отвореном поступку;
- 2) првој фази рестриктивног поступка;
- 3) квалификационом поступку;
- 4) преговарачком поступку са објављивањем јавног позива;
- 5) поступку путем конкурса;
- 6) поступку јавне набавке мале вредности.”

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Када наручилац спроводи отворени, рестриктивни или преговарачки поступак са објављивањем јавног позива, ради закључења оквирног споразума дужан је да објави јавни позив за прикупљање понуда, односно пријава за јавну набавку.”

У ставу 2. који постаје став 3. речи: „тач. 1), 4) и 5)” замењују се речима: „тач. 1), 4), 5) и 6)”.

После досадашњег става 4. који постаје став 5. додаје се став 6, који гласи:

„На поступак јавне набавке мале вредности наруџбеницом не примењује се одредба става 1. овог члана.”

Члан 33.

Назив изнад члана 74. и члан 74. мењају се и гласе:

„Обавештење о закљученом уговору о јавној набавци и
закљученом оквирном споразуму

Члан 74.

Обавештење о закљученом уговору о јавној набавци и обавештење о закљученом оквирном споразуму за јавне набавке услуга или добара чија је процењена вредност изнад вредности одређене у закону којим се уређује годишњи буџет Републике Србије за јавне набавке мале вредности, наручилац је дужан да објави на Порталу јавних набавки у року од седам дана од дана закључења уговора и да у истом року то обавештење достави ради објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Обавештење о закљученом уговору, односно оквирном споразуму за јавне набавке услуга или добара чија је процењена вредност испод вредности из става 1. овог члана објављује се на Порталу јавних набавки.”

Члан 34.

У члану 79. став 4. мења се и гласи:

„Наручилац је дужан да обавештење о обустави поступка јавне набавке објави на начин прописан чланом 69. овог закона, у року од три дана од дана доношења одлуке о обустави поступка јавне набавке.”

Члан 35.

У члану 82. став 2. речи: „може да закључи уговор са првим” замењују се речима: „закључује уговор са”.

Члан 36.

У називу главе III, и члану 83. став 1. после речи: „рударства” додају се речи: „и геолошких истраживања”.

Члан 37.

Члан 85. мења се и гласи:

„Предмет јавне набавке у областима водoprивреде, енергетике, рударства и геолошких истраживања, телекомуникација и саобраћаја у смислу овог закона јесте набавка добара, услуга и радова неопходних за:

- 1) истраживање или вађење нафте и гаса, истраживање или ископавање угља и осталих минералних сировина и других чврстих горива;
- 2) изградњу или управљање објектима и мрежама у циљу пружања услуга корисницима у вези са производњом, транспортом или дистрибуцијом електричне енергије, гаса и топлотне енергије;
- 3) снабдевање мрежа из тачке 2) овог става електричном енергијом, топлотном енергијом и гасом;
- 4) изградњу, одржавање и коришћење објеката у функцији ваздушног, речног и железничког саобраћаја, као и линијског градског и приградског превоза путника у друмском саобраћају који се обавља трамвајима, тролејбусима и аутобусима;

5) изградњу, одржавање и коришћење телекомуникационих мрежа и капацитета и пружање телекомуникационих услуга.

Јавном набавком у областима водопривреде и енергетике у смислу овог закона не сматра се набавка добара, услуга и радова за:

1) производњу воде за пиће:

(а) ако лице које није наручилац из члана 3. овог закона црпи воду за пиће, а потрошња тих добара је неопходна за обављање делатности тог лица које нису обухваћене ставом 1. овог члана;

(б) ако снабдевање јавне мреже зависи искључиво од личне потрошње лица које није наручилац из члана 3. овог закона и не прелази 30% укупне производње тога лица воде за пиће, узимајући у обзир просек за претходне три године, укључујући и текућу;

2) производњу гаса или топлотне енергије:

(а) ако је производња гаса или топлотне енергије од стране лица које није наручилац из члана 3. овог закона неизбежна последица обављања делатности тог лица које нису обухваћене ставом 1. овог члана;

(б) ако је снабдевање јавне мреже намењено искључиво економској експлоатацији те производње и не прелази 20% годишњег укупног прихода лица које није наручилац из члана 3. овог закона, узимајући у обзир претходне три године и текућу годину.

Јавном набавком у смислу става 2. овог члана не сматра се и набавка:

1) електричне енергије ради даље продаје;

2) електричне енергије на организованом и балансном тржишту електричне енергије.”

Члан 38.

Назив изнад члана 86. и члан 86. бришу се.

Члан 39.

У називу изнад члана 87. и у члану 87 став 1. после речи: „рударства” додају се речи: „и геолошких истраживања”.

У тачки 3) реч: „тарифни” брише се.

Тачка 4) мења се и гласи:

„4) када наручилац транспортује нафту, деривате нафте или транспортује и дистрибуира природни гас, односно преноси или дистрибуира електричну енергију, преко система код којих постоји само један понуђач.”

У тачки 5) реч: „тарифних” брише се.

У тачки 8) речи: „за лице” замењује се речима: „са лицима”.

Члан 40.

У члану 95. став 2. речи: „три дана по захтеву Управе за јавне набавке” замењују се речима: „пет дана по пријему захтева”.

Члан 41.

У члану 96. став 2. после речи: „за претходну годину” додају се речи: и објави на Порталу јавних набавки”.

Члан 42.

У члану 97. став 5. речи: „Управа за јавне набавке” замењује се речима: „министарство надлежно за послове финансија”.

Члан 43.

Назив Главе VI, назив изнад члана 98. и члан 98. мењају се и гласе:

„VI. УПРАВЕ

Управа за централизовање спровођење јавних набавки

Члан 98.

Овим законом образује се Управа за централизовано спровођење јавних набавки (у даљем тексту: Управа) као посебна организација која, у своје име и за рачун одређених наручилаца спроводи поступке јавних набавки за прописане категорије добара, услуга и радова.

У обављању послова из става 1. овог члана, Управа:

- 1) утврђује укупне потребе за набавком добара, услуга и радова у поступцима набавки које спроводи;
- 2) спроводи поступак јавних набавки и закључује уговоре, односно оквирне споразуме;
- 3) прати извршење уговора, односно оквирних споразума које закључи.

Управа подноси извештај о закљученим уговорима и оквирним споразумима за претходну годину Министарству финансија-Управи за јавне набавке најкасније до 31. марта текуће године.

Влада, на предлог министра надлежног за послове финансија, одређује наручиоце и прописује категорије добара, услуга и радова из става 1. овог члана.”

Члан 44.

После члана 98. додају се називи изнад чланова и чл. 98а, 98б и 98в, који гласе:

„Исказивање потреба

Члан 98а

Поступци јавних набавки из члана 98. овог закона спровode се на основу исказаних потреба које наручиоци достављају Управи до 31. јануара године у којој се набавка спроводи.

У случају хитности, захтеви се могу доставити и након истека рока из става 1. овог члана.

Управа закључује са најповољнијим понуђачем уговор, односно оквирни споразум након спроведеног поступка јавне набавке.

Облици организовања

Члан 98б

Управе за централизовано спровођење јавних набавки могу се образовати за територију аутономне покрајине и локалне самоуправе, у складу са законом.

Овлашћење наручилаца

Члан 98в

Управе за централизовано спровођење јавних набавки, по овлашћењу наручилаца, закључује оквирне споразуме у њихово име и за њихов рачун.

На основу закљученог оквирног споразума из става 1. овог члана, наручиоци закључују уговоре са понуђачем.”

Члан 45.

Назив изнад члана 99. и члан 99. мењају се и гласе:

„Управа за јавне набавке

Члан 99.

Управа за јавне набавке је орган управе у саставу министарства надлежног за послове финансија, који обавља послове државне управе у области јавних набавки, који се односе на:

- 1) вођење Портала јавних набавки;
- 2) пружање саветодавне помоћи наручиоцима и понуђачима;
- 3) праћење поступака јавне набавке;
- 4) подношење захтева за заштиту права у случају повреде јавног интереса;
- 5) обавештавање органа надлежног за послове ревизије јавних средстава, буџетске инспекције и других органа надлежних за покретање прекршајног и кривичног поступка о неправилностима у спровођењу поступака јавних набавки и достављање извештаја о јавним набавкама које утврди приликом обављања послова за које је надлежна;
- 6) административно-стручне и техничке послове везане за издавање сертификата за службеника за јавне набавке;
- 7) објављивање и дистрибуцију одговарајуће стручне литературе;
- 8) припремање стандардних модела конкурсне документације;
- 9) прикупљање статистичких и других података о спроведеним поступцима, закљученим уговорима о јавним набавкама и о ефикасности система јавних набавки у целини.”

Члан 46.

У члану 100. став 1. после речи: „јавног интереса у поступцима јавних набавки” додају се речи: „и у другим случајевима, у складу са законом”.

Члан 47.

У члану 101. тачка 3) брише се.

Члан 48.

У члану 102. став 2. после речи: „Владе” додаје се запета и речи: „по претходно спроведеном јавном конкурс”.

Став 6. мења се и гласи:

„За председника Републичке комисије може бити бирано лице које испуњава услове потребне за избор за судију управног суда и које има радно искуство од пет година у области јавних набавки.”

Став 7. мења се и гласи:

„За члана Републичке комисије може бити бирано лице које је дипломирани правник са радним искуством од три године у области јавних набавки и пет година радног искуства у струци.”

Члан 49.

У члану 106. после става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„Уз захтев за заштиту права подносилац захтева из става 1. овог члана подноси и доказе о испуњености услова из члана 44. став 2. овог закона, осим када се наведеним захтевом оспорава садржина конкурсне документације.”

Досадашњи ст. 3. и 4. постају ст. 4. и 5.

Члан 50.

У члану 107. став 5. речи: „став 2.” замењују се речима: „став 5.”, а речи: „у Службеном гласнику Републике Србије” замењују се речима: „на Порталу јавних набавки.”

Члан 51.

Члан 108. мења се и гласи:

„Захтев за заштиту права задржава наручиоца да закључи уговор, односно оквирни споразум до доношења одлуке о поднетом захтеву за заштиту права.”

Члан 52.

У члану 116. став 1. речи: „60.000,00 динара” замењују се речима: „80.000,00 динара”.

После става 6. додаје се нови став 7. који гласи:

„О трошковима одлучује наручилац. Коначна одлука којом наручилац одлучује о трошковима поступка је извршна исправа.”

Досадашњи став 7. постаје став 8.

Члан 53.

У члану 117. после става 4. додаје се нови став 5, који гласи:

„Одлука Републичке комисије објављује се на Порталу јавних набавки у року од пет дана од дана упућивања странкама у поступку.”

Досадашњи ст. 5. и 6. постају ст. 6. и 7.

Члан 54.

После члана 118. додају се називи изнад чланова и чл. 118а и 118б, који гласе:

„Објављивање

Члан 118а

Републичка комисија је дужна да на својој интернет страници објави:

- 1) одлуке донете у поступку заштите права у року од пет дана од дана упућивања те одлуке странкама у поступку;
- 2) одлуке донете у другом поступку прописаном законом у року од пет дана од дана упућивања те одлуке странкама у поступку;
- 3) податке о току и окончању поступака заштите права;
- 4) податке о покренутих управних споровима против одлука Републичке комисије;
- 5) податке о поништеним одлукама Републичке комисије.

Извештавање

Члан 118б

Републичка комисија дужна је да до 31. марта текуће године Народној скупштини поднесе извештај о раду за претходну годину (у даљем тексту: годишњи извештај).

На захтев Народне скупштине Републичка комисија дужна је да поднесе извештај и за период краћи од годину дана.

Саставни део годишњег извештаја су подаци и анализе о правној заштити у поступцима јавних набавки, односно у другим поступцима прописаним законом.

Годишњи извештај садржи податке о:

- 1) броју примљених предмета (броју захтева за заштиту права понуђача и броју захтева за заштиту јавног интереса);
- 2) броју решених предмета;
- 3) броју нерешених предмета;
- 4) броју поништених поступака;
- 5) броју поништених одлука Републичке комисије;
- 6) наручиоцима чије је одлуке Републичка комисија поништила у целини или делимично;
- 7) статистици која је од значаја за праћење појава у поступку заштите права;
- 8) о стању у области заштите права.”

Члан 55.

У члану 121. став 1. тачка 12) после речи: „не обавести понуђаче” додају се речи: „или у уговору не наведе назив подизвођача”.

Тачка 14) мења се и гласи:

„14) ако не објави огласе из члана 70. овог закона на начин прописан чланом 69. овог закона (члан 70); ”.

Члан 56.

На поступке јавних набавки започете до дана ступања на снагу овог закона примењују се прописи по којима су започети.

Члан 57.

На поступке заштите права започете до дана ступања на снагу овог закона примењују се прописи по којима су започети.

Члан 58.

Даном ступања на снагу овог закона Републичка комисија наставља са радом у складу са одредбама закона којим је образована и овог закона.

Председник и чланови Републичке комисије који су изабрани до дана ступања на снагу овог закона настављају да обављају послове до истека мандата на који су изабрани.

Члан 59.

Управа за јавне набавке основана Законом о јавним набавкама („Службени гласник РС”, број 116/08) престаје са радом по истеку 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Даном престанка рада Управе за јавне набавке Министарство финансија преузима од Управе за јавне набавке запослене и постављена лица, као и права, обавезе, предмете, опрему, средства за рад и архиву за вршење надлежности у области јавних набавки.

Министарство финансија ускладиће са одредбама овог закона правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 60.

Управа за централизовано спровођење јавних набавки почиње са радом у року до шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 61.

Акти из чл. 9. и 12. овог закона биће донети у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона, осим акта којим се ближе прописује јединствена методологија за израду програма инвестиционог значаја, који ће бити донет у року од 120 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Акт из члана 43. овог закона биће донет у року од 270 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 62.

Подзаконски акти који су донети на основу овлашћења из Закона о јавним набавкама ускладиће се са одредбама овог закона у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

До ступања на снагу подзаконских аката из става 1. овог члана примењиваће се подзаконски акти донетих на основу Закона о јавним набавкама, осим одредби које су у супротности са овим законом.

Члан 63.

Одредба члана 8. овог закона почиње да се примењује од 1. јануара 2013. године.

Члан 64.

Одредбе чл. 60. и 69. Закона о јавним набавкама примењиваће се до дана почетка примене одредбе чл. 25. и 30. овог закона.

Одредбе чл. 25. и 30. овог закона примењиваће се истеком 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 65.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона садржан је у члану 97. став 1. тач. 6. 11. и 16. Устава Републике Србије, по којем Република Србија уређује и обезбеђује јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката, контролу законитости располагања средствима правних лица, финансијску ревизију јавних средстава, прикупљање статистичких и других података од општег интереса и организацију, надлежности и рад републичких органа.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Након три године примене Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 116/08) (у даљем тексту: Закон) и доношења Стратегије јавних набавки у Републици Србији („Службени гласник РС“, број 71/11) (у даљем тексту: Стратегија), настала је потреба за доношењем Закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама. Овим законом потребно је отклонити недостатке који су уочени у досадашњој примени Закона, предвидети нова решења која ће омогућити наручиоцима јавних набавки брже спровођење поступака јавних набавки, а понуђачима лакше учествовање у тим поступцима; подићи ниво транспарентности поступака јавних набавки и транспарентности у извршавању обавеза које произлазе из уговора о јавној набавци; обезбедити ефикаснију заштиту права у поступцима јавних набавки, као и омогућити даље усаглашавање са директивама Европске уније и добром праксом у овој области.

Постојећи закон предвиђа велики број случајева у којима се може спроводити преговарачки поступак без објављивања јавног позива. Тај број случајева потребно је смањити.

Поступак јавне набавке мале вредности је нетранспарентан, због чега треба предвидети да се и у овом поступку објављује јавни позив за подношење понуда. Наиме, транспарентност јавних набавки треба подићи на највиши ниво, а то је могуће постићи ако се на Порталу јавних набавки објављују план набавки у делу који се односи на јавне набавке, позив за достављање понуда, конкурсна документација, обавештење о закљученом уговору, извештај о спроведеном поступку јавне набавке, обавештење о избору најповољније понуде у преговарачком поступку без објављивања јавног позива, обавештење о обустави поступка, као и збирни, годишњи извештај о јавним набавкама.

Годишњи извештаји о јавним набавкама које наручиоци достављају Управи за јавне набавке, поред података о спроведеним поступцима јавних набавки и закљученим уговорима треба да садрже и податак о извршеним уговорима за претходну годину, како би се могло пратити да ли је уговор извршен у року, на начин и у оквиру уговорене цене. Оваквом регулативом обезбеђује се контрола извршавања уговора.

Велики је број случајева набавки које се изузимају од примене Закона те је потребно тај број смањити.

Форма и садржина годишњег плана набавки није уређена Законом, због чега у примени постоји неслагање по питању шта треба да садржи годишњи план набавки, да ли се може мењати и др. Ова питања је потребно уредити, ради спречавања корупције која се јавља и у фази припремања плана јавних набавки због чега је сада прописано да министар надлежан за послове финансија ближе прописује форму и садржину плана јавних набавки (члан 9).

Потребно је увести централизовано спровођење поступака јавних набавки за одређене наручиоце и одређене категорије добара, услуга и радова, пре свега, ради повећања трошковне економичности.

Рестриктивни поступак треба уредити на начин да се листа кандидата ажурира на сваких шест месеци, како би он учинио транспарентнијим.

Потребно је увести оквирни споразум на основу којег наручиоци могу да закључују појединачне уговоре из разлога бржег спровођења поступака јавних набавки.

Потребно је проширити овлашћења Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки (у даљем тексту: Републичка комисија) да одлучује о заштити права и у другим случајевима, у складу са законом (закон којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије). Такође, потребно је пооштри критеријуме које треба да испуне лица која се бирају за председника и члана Републичке комисије. Рад Републичке комисије треба учинити јавним.

III ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА ЗАКОНА

Чланом 1. образује се Управа за централизовано спровођење јавних набавки као нови орган и одређује начин заштите права и јавног интереса у другим случајевима одређеним законом, односно законом којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије.

У члану 2. тачка 11) појам „неуобичајено ниска цена“ је редифинисан у складу са измењеним одредбама којима се ово питање уређује. Осим тога, додата је нова тачка 23а) којом је дефинисан појам оквирног споразума из разлога што је овим законом уређено да се набавке могу вршити, поред осталог, и на основу оквирног споразума само у случају када наручилац спроводи отворени, рестриктивни или преговарачки поступак са објављивањем јавног позива и нова тачка 27) којом је дефинисан појам Јединственог речника јавне набавке, зато што је овим законом утврђена обавеза за наручиоца да предмет јавне набавке одреди ознакама и називима из наведеног речника.

Чланом 3. бришу се у члану 7. два основа за изузимање од примене Закона, и то услуге гласовне телефоније, телекса, радио-телефоније, пејџинга, интернета и сателитске услуге (тачка 9.) и услуге стручних физичких лица, предузетника или правних лица која у име и за рачун и под надзором Агенције за приватизацију обављају послове из делатности стечајног управника (тачка 14.), због тога што у овим областима постоји конкуренција на тржишту. Брисањем наведених тачака смањен је број случајева у којима се Закон не примењује.

Чланом 4. извршена је измена у члану 15. став 2. Закона тако што су одређени већи лимити за набавке добара (300.000.000,00 динара) и набавке радова (500.000.000,00 динара) изнад којих је наручилац у обавези да конкурсну документацију припреми и на страном језику који се уобичајено користи у међународној трговини. Измена је извршена у циљу смањивања трошкова у поступку јавне набавке.

Чланом 5. извршена је измена члана 22. Закона, којим је уређен рестриктивни поступак јавне набавке на тај начин што је утврђен рок од три године уместо две године, за који се признаје квалификација кандидатима на листи. Предвиђено је да се листа кандидата ажурира на сваких шест месеци. Прецизирано је да избор најповољније понуде може да се изврши само међу понуђачима који су на листи кандидата. Утврђени су разлози због којих је наручилац у обавези да искључи кандидата са листе. Предложеним изменама

прописана је обавеза за наручиоца да врши контролу испуњености услова за квалификацију током важења листе (три године) и да на листу укључује нове кандидате. С обзиром да су разлози за искључење са листе утврђени овим законом, наручилац не може произвољно да цени да ли су се стекли разлози за искључење кандидата са листе. Такође, сада је искључена могућност наручиоца да рестриктивни поступак може спровести у случају када су предмет јавне набавке таква добра, услуге и радови који, с обзиром на техничку, кадровску и финансијску оспособленост, могу бити испоручени, пружени, односно изведени само од стране ограниченог броја понуђача.

Чл 6. и 7. извршена је измена преговарачког поступка са објављивањем јавног позива и преговарачког поступка без објављивања јавног позива тако да је број случајева у којима се преговарачки поступак са објављивањем јавног позива може спроводити повећан са три на четири из разлога што је смањен број случајева у којима се може спроводити преговарачки поступак без објављивања јавног позива који је нетранспарентан поступак. Наиме, предложено је да се у преговарачком поступку са објављивањем јавног позива врше и јавне набавке добара за потребе истраживања, развоја или експеримента, јавне набавке у изузетним случајевима када због природе радова, добара или услуга, као и ризика везаних за њих, није могуће унапред проценити вредност јавне набавке и јавне набавке због изузетне хитности проузроковане ванредним околностима или непредвиђеним догађајима, чије наступање ни у ком случају не зависи од воље наручиоца.

У члану 24. Закона смањен је број случајева (разлога) у којима се спроводи преговарачки поступак без објављивања јавног позива, у складу са изменама у члану 23. Закона. Наиме, Законом је прописано једанаест случајева у којима се може спроводити преговарачки поступак без објављивања јавног позива. Овим законом тај број смањен је на осам случајева. Смањивањем броја случајева у којима се може спроводити преговарачки поступак без објављивања јавног позива подиже се ниво транспарентности поступака јавних набавки.

Чланом 8. прописан је нови члан 26а којим је уређен начин закључивања уговора на основу оквирног споразума, што је новина у поступку јавне набавке и извршено је усклађивање са европском праксом у овој области. Наиме, омогућено је наручиоцима да закључују оквирне споразуме са једним или више понуђача за одређени предмет јавне набавке на период од четири године након чега набавка може да се изврши позивањем изабраног понуђача на закључење уговора, ако је то могуће, или позивањем изабраних понуђача да поднесу нове понуде. Увођењем оквирног споразума постиже се ефикасност у спровођењу поступака јавних набавки зато што је могуће да се на основу једног поступка јавне набавке закључи више уговора од стране више наручилаца са више понуђача. Примена наведеног законодавног решења одложена је до 1. јануара 2013. године, како би се наручиоци упутили да правилно поступају у вези са закључењем оквирног споразума и уговора на основу тог споразума.

Чланом 9. извршена је допуна члана 27. Закона. Наиме, дато је овлашћење министру финансија да подзаконским актом пропише форму и обавезне елементе плана јавних набавки, чиме се отклањају досадашње недоумице у примени прописа у области јавних набавки, у вези елемената које план јавних набавки треба да садржи. Осим тога, прописана је обавеза за наручиоца да план набавки, у делу који се односи на јавне набавке, објави на Порталу јавних набавки најкасније у року од пет дана од дана његовог доношења. План јавних набавки потребно је објавити на овом порталу и тако га учинити транспарентним у циљу спречавања корупције у фази планирања јавних набавки (планирање непотребног, планирање већих количина добара од

потребних, обавештавање одређеног понуђача о планираној набавци и др.). Такође, министру финансија дато је овлашћење да ближе пропише јединствену методологију за израду програма инвестиционог значаја с обзиром да наведена методологија, као аналитичко-документациона основа за доношење инвестиционе одлуке нормативно није регулисана на јединствен и свеобухватан начин.

Чланом 10. извршена је допуна члан 28. Закона. Наиме, прописана је обавеза за наручиоца који намерава да спроводи преговарачки поступак без објављивања јавног позива да у одлуци о покретању поступка наведе, поред осталих података и податке о лицима са којима намерава да преговара. Смисао ове одредбе је да се спречи спровођење нетранспарентног поступка, ако за његово спровођење нема разлога и да се корупција у поступку јавне набавке спречи на самом почетку поступка.

Овим законом уводи се могућност да се један део набавки врши централизовано, кроз спровођење поступака од стране тела које се образује овим законом, односно Управе за централизовано спровођење поступака јавних набавки.

Чланом 11. предвиђени су нови елементи које конкурсна документација треба да садржи, с обзиром на то да је предвиђен нови начин доказивања испуњености услова за учешће у поступку јавне набавке и оквирни споразум на основу којег могу да се закључују уговори. Тако је, као нови елемент конкурсне документације прописан образац изјаве о испуњености услова из члана 44. Закона и модел оквирног споразума. Новину у односу на важећи закон предствља решење према којем је, у случају јавне набавке кредита као финансијске услуге, модел уговора саставни (обавезни) део конкурсне документације.

Чланом 12. прописана је обавеза за наручиоца да предмет јавне набавке одреди ознакама и називима из Јединственог речника јавне набавке, с тим да Влада утврђује Јединствени речник набавки. Јединствени речник набавки (ЦПВ) увела је Европска унија, пре свега у циљу повећања транспарентности и ефикасности у области јавних набавки. Увођењем Јединственог речника предмет уговора о јавној набавци могуће је описати на доследан, јединствен и препознатљив начин што доприноси већој транспарентности, конкурентности и ефикасности јавних набавки.

Чланом 13. прописан је нови начин рачунања рока за увид у конкурсну документацију и њено преузимање. Наиме, понуђачи могу извршити увид у конкурсну документацију и преузети је од дана објављивања јавног позива и конкурсне документације на Порталу јавних набавки. Нови начин рачунања рока прописан је из разлога што је овим законом утврђено правило да се огласи о јавним набавкама објављују на Порталу јавних набавки.

Чланом 14. прописана је обавеза за наручиоца да измене и допуне конкурсне документације објави на Порталу јавних набавки, како би конкурсна документација у целини била транспарентна.

Чланом 15. Извршена је допуна наслова изнад члана 36, тако да се односи и на одређивање вредности јавне набавке на основу оквирног споразума. У члану 36. додат је нови став којим је уређен начин на који се одређује вредност оквирног споразума.

Чланом 16. извршена је измена у члану 42. Закона којом је извршено усклађивање одредби о стандардима из овог закона са Законом о стандардизацији („Службени гласник РС“, број 36/2009).

Чланом 17. извршене су измене у члану 44. Закона на тај начин што је брисана одредба којом је као обавезни услов за учешће у поступку јавне набавке било предвиђено да је понуђач основан за обављање делатности која је предмет јавне набавке, чиме је извршено усклађивање са Законом о привредним друштвима („Службени гласник РС“, број 36/11).

Чланом 18. прописано је да понуђачи уз понуду достављају изјаву о испуњености услова за учешће у поступку јавне набавке. Наручилац позива понуђача који је први на ранг листи да у року који не може бити дужи од пет дана достави доказе (документацију) о испуњености услова за учешће у поступку. Ако изабрани понуђач не достави тражене доказе, наручилац његову понуду одбија као неисправну и наплаћује средство финансијског обезбеђења за озбиљност понуде. Овом изменом учињен је напредак у смислу смањивања администрирања у поступку јавне набавке, чиме је понуђачима знатно олакшано да учествују у поступку јавне набавке. Са друге стране, понуђач који злоупотреби своје право и достави понуду иако не испуњава услов/е за учешће у поступку бива кажњен тако што му се наплаћује средство финансијског обезбеђења за озбиљност понуде и испуњава услов за стицање негативне референце. Наручилац је у обавези да позове следећег понуђача са ранг листе да достави документацију о испуњености услова, ради закључења уговора.

Чланом 19. измењене су одредбе члана 47. Закона којим су уређена питања која се односе на негативне референце тако што су додати разлози због којих наручилац може да одбије понуду зато што понуђач има негативну референцу. Тако наручилац може да одбије понуду ако поседује доказ да понуђач није испунио услове у складу са изјавом датом под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу о испуњености услова за учешће у поступку јавне набавке и ако поседује доказ о реализованом средству финансијског обезбеђења за озбиљност понуде. Министарство финансија доноси решење о испуњености услова за стицање негативне референце и води листу лица за које је добило доказ о негативној референци и ту листу објављује на Порталу јавних набавки. Новине уведене наведеним законодавним решењима дају могућност наручиоцу да се заштити од не савесних понуђача.

Измене предложене у чл. 20. и 21. резултат су правно-редакцијског усклађивања са новином уведеном овим законом, према којој је изостављен услов који се односи на то да понуђач, ако хоће да учествује у поступку мора да буде основан и за обављање делатности која је предмет јавне набавке.

Чланом 22. извршена је допуна члана 52. Закона тако што су у оквиру критеријума економски најповољније понуде су прописани нови елементи и то: еколошке предности и заштита животне средине и енергетска ефикасност. Ова измена требало би да подстакне привредне субјекте-понуђаче да у процесе рада уводе техничке методе које омогућавају заштиту животне средине, стварање производа који задовољавају еколошке стандарде, као и мали утрошак енергије.

Чланом 23. извршена је измена у члану 57. тако што је појашњено поступање са понудом у случају када је понуђена „неуобичајено ниска цена“. Наиме, прописано је да наручилац може одбити такву понуду након што је у писаном облику затражио образложење о саставним елементима понуде које сматра битним. Прецизирано је да се образложење може се односити на економику начина градње, производње или пружања услуга; изабрана техничка решења и/или повољне услове доступне понуђачу за испоруку добара, извршење радова или пружања услуга; могућност испоруке добара, извођења радова или пружања услуга, у складу са техничком спецификацијом предмета набавке; поштовање прописа о безбедности на раду, запошљавању и условима

рада, као и околност да је понуђач корисник државне помоћи у било ком облику. Ако у поступку јавне набавке наручилац утврди да је понуђена цена неуобичајено ниска због државне помоћи чији је корисник понуђач, наручилац ту понуду може одбити уколико понуђач, у одређеном року, не докаже да је та помоћ додељена или коришћена, у складу са законом којим се уређује контрола државне помоћи.

Чл. 25. до 34. извршене су измене које се односе на рокове у поступку јавне набавке, тако што је прописано да се рок за подношење понуда рачуна од дана објављивања јавног позива на Порталу јавних набавки, односно од дана када је позив за подношење понуда послат понуђачима. Овом изменом усклађен је начин рачунања рокова са начином на који се објављује јавни позив. Наиме, у циљу подизања транспарентности јавних набавки на највиши ниво, овим законом је уређено да се јавни позив за достављање понуда објављује на Порталу јавних набавки, а изузетно, јавни позив за јавне набавке чија је процењена вредност преко 5.000.000,00 динара за добра и услуге, односно 10.000.000,00 динара за радове се објављује и у „Службеном гласнику Републике Србије“. Оваквом регулативом успоставља се максимална транспарентност поступака јавних набавки. Лимити вредности јавне набавке преко којих се огласи о јавним набавкама објављују и на страном језику, који се уобичајено користи у међународној пракси повећани су за добра са 150.000.000,00 динара на износ од 300.000.000,00 динара, а за радове са 300.000.000,00 динара на износ од 500.000.000,00 динара у циљу смањења трошкова за наручиоца у поступку јавне набавке.

Поред постојећих огласа о јавним набавкама, прописана су два нова огласа, и то: обавештење о закљученом оквирном споразуму и обавештење о донетим одлукама из члана 22. Закона (одлуке које наручилац доноси у рестриктивном поступку). Обавештење о закљученом оквирном споразуму предвиђено је из разлога што је овим законским одредбама дата могућност наручиоцима да закључују оквирне споразуме.

Такође, овим законом предвиђено је објављивање јавног позива и у поступку ради закључења оквирног споразума. То значи да наручилац расписује јавни позив за спровођење одговарајућег поступка јавне набавке (отвореног, рестриктивног или преговарачког поступка са објављивањем јавног позива), након којег закључује оквирни споразум са понуђачима који су испунили услове за закључење тог споразума. Обавештење о закљученом уговору о јавној набавци и обавештење о закљученом оквирном споразуму за јавне набавке услуга или добара чија је процењена вредност изнад вредности одређене у закону којим се уређује годишњи буџет Републике Србије за јавне набавке мале вредности, наручилац је дужан да објави на Порталу јавних набавки у року од седам дана од дана закључења уговора и да у истом року то обавештење достави ради објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“. Обавештење о закљученом уговору, односно оквирном споразуму за јавне набавке услуга или добара чија је процењена вредност испод наведене вредности објављује се на Порталу јавних набавки.

Чланом 35. Нацрта прописана је обавеза за наручиоца да закључи уговор са првим следећим понуђачем са ранг листе ако први понуђач са ранг листе одбије да закључи уговор. Оваквом регулативом спречава се да наручилац поново спроводи поступак пошто већ има листу понуђача.

Чл. 36. до 39. извршене су измене и допуне одредби којима се уређују јавне набавке у областима водопривреде, енергетике, рударства, телекомуникација и саобраћаја. Наиме, извршена је допуна на тај начин тако што је у области од посебног интереса за Републику Србију увршћена и област

геолошких истраживања. Осим тога, извршене су измене које се односе на предмет јавне набавке у области енергетике и прописано које се набавке у области енергетике не сматрају предметом јавне набавке (набавка електричне енергије ради даље продаје и електричне енергије на организованом и балансном тржишту електричне енергије (члан 37.).

Чл. 40. и 41. извршене су измене Закона које се односе на извештаје о закљученим уговорима о јавним набавкама. Наиме, Управа за јавне набавке дужна је да на основу тромесечних извештаја наручилаца припреми годишњи извештај, да га достави Влади и објави на Порталу јавних набавки.

Управа за јавне набавке, као посебна организација образована је према Закону о државној управи првенствено ради обављања стручних послова. Због тога је чланом 42. прописано да сертификате за службенике за јавне набавке издаје Министарство финансија уместо Управа за јавне набавке, како је то до сада било прописано.

Чл. 43. и 44. уређена су питања која се односе на образовање Управе за централизовано спровођење јавних набавки (у даљем тексту: Управа). Предложено је да се наведена управа организује као посебна организација која у своје име и за рачун одређених наручилаца спроводи поступке јавних набавки за прописане категорије добара, услуга и радова. Такође, прописано је да Влада својим актом одређује наручиоце за које ће Управа спроводити централизовано поступке јавних набавки и категорије добара, услуга и радова које ће Управа набављати. Поред наведеног, Управа по овлашћењу наручилаца може да закључује оквирне споразуме на основу којих наручиоци закључују појединачне уговоре. Осим тога, предложено је да се управе за централизоване јавне набавке могу оснивати и на локалном нивоу. Оснивање Управе и спровођење централизованих поступака јавних набавки предложено је у циљу повећања трошковне ефикасности, како за појединачне наручиоце тако и на нивоу целокупог јавног сектора, односно државе.

Чланом 45. уређена су питања која се односе на правни положај Управе за јавне набавке и послове које она обавља, као орган управе у саставу Министарства финансија.

Чл. 46. до 54. извршене су измене одредби којима се уређује питање заштите права понуђача и јавног интереса у поступцима јавних набавки. Предвиђено је да Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки (у даљем тексту: Републичка комисија), поред обезбеђивања заштите права понуђача и јавног интереса у поступцима јавних набавки, обезбеђује заштиту права и у другим случајевима, односно у поступцима произашлим из закона којим се уређује јавно-

-приватно партнерство и концесије (избор приватног партнера и концесионара). Истовремено, поштрени су критеријуми за избор председника и чланова Републичке комисије. Тако за председника Републичке комисије може бити бирано лице које испуњава услове потребне за избор за судију Управног суда, уместо за судију општинског суда и које има радно искуство од пет године, уместо три године, у области јавних набавки, како је то уређено важећим законом. За члана Републичке комисије може бити бирано лице које је дипломирани правник са радним искуством од три године у области јавних набавки, уместо две године по важећем закону и пет година радног искуства у струци. Влада предлаже Народној скупштини лице за председника и члана Републичке комисије по претходно спроведеном јавном конкурс.

Прописано је да подносилац захтева за заштиту права, уз захтев подноси и доказе о испуњености обавезних услова за учешће у поступку јавне

набавке, осим када се наведеним захтевом оспорава садржина конкурсне документације. На овај начин се спречава да поступак заштите права води лице које не испуњава услове да учествује у поступку јавне набавке, због чега не може да има активну легитимацију за подношење захтева за заштиту права.

Према важећем закону, захтев за заштиту права задржавао је наручиоца да предузима даље активности на спровођењу поступка јавне набавке. Оваква регулатива доводи до застоја у поступку јавне набавке, због чега поступци трају дуго. Овим законом предлаже се да наручилац по поднетом захтеву за заштиту права настави поступак јавне набавке, с тим што уговор о јавној набавци односно оквирни споразум, не може да закључи до доношења одлуке о том захтеву (члан 51).

Предложено је да се такса на поднети захтев за заштиту права у поступцима за јавне набавке "великих вредности" повећа са досадашњих 60.000,00 динара на износ од 80.000,00 динара, док је у поступцима за јавне набавке малих вредности такса по поднетом захтеву за заштиту права остала непромењена. Циљ предложеног решења је да се смањи број неоснованог подношења захтева за заштиту права. Осим тога, предвиђено је да о трошковима у поступку заштите права одлучује наручилац ако је његова одлука о поднетом захтеву за заштиту права постала коначна. Сада важећим законом ово питање није било уређено на јасан начин.

Прописано је да се одлука Републичке комисије објављује на Порталу јавних набавки, после њеног упућивања странкама у поступку. Овим решењем јавност рада Републичке комисије подигнута је на виши ниво. Јавност рада Републичке комисије предвиђена је нарочито одредбом, којом је прописано да Републичка комисија има своју интернет страницу на којој објављује одлуке донете у поступку заштите права и одлуке донете у другим поступцима прописаним законом (закон којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије), у року од пет дана од дана упућивања те одлуке странкама у поступку; податке о току и окончању поступака заштите права; податке о покренутим управним споровима против одлука Републичке комисије, као и податке о поништеним одлукама Републичке комисије.

Чланом 54. је прописана обавеза према којој је Републичка комисија дужна да извештава Народну скупштину Републике Србије о свом раду до 31. марта текуће године, за претходну годину. Републичка комисија је обавезна да поднесе извештај и за период краћи од годину дана, ако то захтева Народна скупштина Републике Србије. Уз извештај, Републичка комисија доставља податке и анализе о правној заштити у поступцима јавних набавки, односно у другим поступцима прописаним законом (закон којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије). Иначе, извештај о раду садржи следеће податке: броју примљених предмета (броју захтева за заштиту права понуђача и броју захтева за заштиту јавног интереса); броју решених, односно броју нерешених предмета; броју поништених поступака; броју поништених одлука Републичке комисије; наручиоцима чије је одлуке Републичка комисија поништила у целини или делимично; статистици која је од значаја за праћење појава у поступку заштите права, као и о стању у заштити права. Циљ предложеног решења је обезбеђивање јавности рада Републичке комисије и одговорности према Народној скупштини Републике Србије, која бира и разрешава председника и чланове Републичке комисије.

Чланом 55. допуњено је решење садржано у члану 121. став 1. тачка 12) Закона, односно прописана је новчана казна прекршај за наручиоца ако у уговору о јавној набавци не наведе назив подизвођача. Наиме, када наручилац закључује уговор са понуђачем који је у поступку јавне набавке поднео понуду

за подизвођаче, дужан је да у уговору наведе назив подизвођача (члан 49. став 2. Закона). Ово из разлога да понуђач не би са једним подизвођачем наступао у поступку јавне набавке, а другог ангажовао у извршењу уговора о јавној набавци. Такође, предвиђена је казна за наручиоца ако огласе о јавним набавкама не објављује на начин прописан чланом 69. овог закона (члан 70).

Прелазним одредбама закона (чл. 56. и 57.) прописано је да се на поступке јавних набавки започете до дана ступања на снагу овог закона и на поступке заштите права започете до дана ступања на снагу овог закона примењују прописи по којима су започети.

Даном ступања на снагу овог закона Републичка комисија наставља са радом у складу са одредбама закона којим је образована и овог закона, с тим да председник и чланови Републичке комисије који су изабрани до дана ступања на снагу овог закона настављају да обављају послове до истека мандата на који су изабрани (члан 58.).

Управа за јавне набавке престаје са радом по истеку 30 дана од дана ступања на снагу овог закона, зато што се наведена управа образује као орган у саставу Министарства финансија. Наиме, даном престанка рада Управе за јавне набавке Министарство финансија преузима од Управе за јавне набавке запослене и постављена лица, као и права, обавезе, предмете, опрему, средства за рад и архиву за вршење надлежности у области јавних набавки (члан 59.).

Управа за централизовано спровођење јавних набавки почиње са радом у року до шест месеци од дана ступања на снагу овог закона (члан 60.).

Подзаконски акт којим се прописује форма и садржина елемената плана јавних набавки и подзаконски акт којим се прописују услови за примену Јединственог речника јавних набавки, требало би да буду донети у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона. Подзаконски акт којим се прописује јединствена методологија за израду програма од инвестиционог значаја треба да буде донет у року од 120 дана од дана ступања на снагу овог закона. Подзаконски акт којим се одређују наручиоци и прописују категорије добара услуга и радова за које ће Управа за централизовано спровођење јавних набавки спроводити поступке јавних набавки биће донет у року од 270 дана од дана ступања на снагу овог закона (члан 60.). Постојећи подзаконски акти ускладиће се са овим законом у року од 30 дана од дана његовог ступања на снагу (члан 61.).

Постојећи рокови за подношење понуда (члан 60. Закона о јавним набавкама) и начин објављивања огласа о јавним набавкама (члан 69. Закона о јавним набавкама), остају на снази до дана почетка примене члана 25. и члана 30. став 2. овог закона. То, другим речима значи да се рок за подношење понуда и даље рачуна од дана објављивања јавног позива у „Службеном гласнику Републике Србије“, односно од дана када је позив за подношење понуда послат понуђачима. Огласи о јавним набавкама објављују се на начин прописан чланом 69. Закона. Након ступања на снагу члана 25. и члана 30. став 2. овог закона (истеком 90 дана од дана ступања на снагу овог закона) рок за подношење понуда рачуна се од дана објављивања јавног позива на Порталу јавних набавки, односно од дана када је јавни позив за подношење понуда послат понуђачима (у преговарачком поступку без објављивања јавног позива и у другој фази рестриктивног поступка)(чл. 62-64.).

Предвиђено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“ (члан 65.).

**IV ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА
СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА**

За спровођење овог закона није потребно обезбедити финансијска средства из буџета Републике Србије.